

Úvodní stránka>Soudní řízení>Občanskoprávní věci>Uznávání a výkon soudních rozhodnutí>Jak vymáhat soudní rozhodnutí?

Jak vymáhat soudní rozhodnutí?

Finsko

1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?

Výkonem rozhodnutí (exekucí) se rozumí nucené splnění povinnosti, kterou uložil soud, nebo splnění přímo vykonatelného titulu, který je základem pro výkon. Ve většině případů jde o výkon za účelem vymožení dluhu. Dalším zásadním donucovacím opatřením je vyklizení, tj. povinnost vystěhovat se z budovy nebo její části. Základem pro výkon může být rovněž povinnost převést určitý majetek jiné straně, povinnost něco vykonat nebo příkaz zanechat určitého jednání. Vykonána mohou být rovněž soudem nařízená zabavení nebo jiná zajišťovací opatření. Finský národní donucovací orgán je úřadem Ministerstva spravedlnosti, který nezávisle a nestranně vykonává zákonné povinnosti donucování.

Výkon rozhodnutí ve věcech podléhajících právním předpisům týkajícím se dětí

Ve věcech podléhajících právním předpisům týkajícím se dětí se výkonem rozhodnutí rozumí provedení soudních příkazů, například předání dítěte. Titulem pro výkon může být i dohoda potvrzená úřadem sociální péče. Za připomínku stojí, že ve Finsku je právo na styk právem dítěte, nikoli rodiče. Výkon rozhodnutí soudu týkajícího se péče o dítě a/nebo práv na styk se řídí zákonem o výkonu rozhodnutí týkajících se péče o dítě a práva styku s dítětem (619/1996). Tento zákon se vztahuje rovněž na výkon veškerých dočasných příkazů. V souladu s tímto zákonem se provádí také výkon rozhodnutí v případech, kdy jsou rozsudek nebo rozhodnutí vydané v zahraničí vykonatelné ve Finsku podle nařízení Rady (ES) č. 2201/2003.

Soudní vykonavatel může vykonat příkaz týkající se péče o dítě, pokud rozhodnutí v dané věci bylo vydáno v uplynulých třech měsících. Za jiných okolností je nutné podat návrh na nařízení výkonu rozhodnutí k soudu. Žádost o nařízení výkonu rozhodnutí může soud zamítnout pouze v případě, že výkon by byl v rozporu s nejlepšími zájmy dítěte. U výkonu příkazů týkajících se péče o dítě soud druhé straně ukládá povinnost předat dítě navrhovateli pod hrozbou pokuty. Jinou možností je vydání příkazu k odebrání dítěte z určitého místa. U výkonu příkazů týkajících se styku s dítětem je druhé straně uložena povinnost dovolit navštěvování a podniknout veškeré další konkrétní kroky, které se k umožnění návštěv považují za nezbytné.

2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?

Kontaktní informace Finského národního donucovacího orgánu jsou uvedeny na těchto internetových stránkách, a to **ve finštině, švédštině a angličtině**.

Soudní vykonavatelé jsou ve Finsku státními úředníky. Oprávněný si nemůže zvolit, která donucovací jednotka či který soudní vykonavatel se budou zabývat jeho věcí: o pořadí vyřizování věcí se rozhoduje z úřední pravomoci.

Úkoly Finského národního donucovacího orgánu v rámci výkonu rozhodnutí provádějí donucovací jednotky.

Většina případů vymáhání dluhů je vyřizována elektronicky vnitrostátní základní donucovací jednotkou, díky čemuž není nutný osobní kontakt s dlužníkem. Pět regionálních rozšířených vykonávacích jednotek národního orgánu odpovídá za prodej zabaveného majetku a další náročnější úkoly při výkonu v rámci příslušnosti každé z nich.

Vnitrostátní zvláštní donucovací jednotka řídí časově náročné úkoly v rámci výkonu, které vyžadují rozsáhlé šetření. Tato jednotka úzce spolupracuje s dalšími orgány a přispívá k potírání šedé ekonomiky a finančních trestných činů.

3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?**3.1 Řízení**

Vykonávací řízení je zahájeno tím, že oprávněný podá návrh na výkon rozhodnutí a v případě potřeby přiloží kopii exekučního titulu. Oprávněný předem neplatí žádný poplatek za výkon rozhodnutí.

Další informace k řízení o návrhu **ve finštině, švédštině a angličtině**.

Návrh na výkon rozhodnutí lze podat elektronicky za využití této online služby: <https://asiointi2.oikeus.fi/ulosotto/#/>

Výkon lze rovněž navrhovat prostřednictvím tradičního písemného návrhu nebo elektronickou cestou:

Oprávnění z Finska: **ve finštině - ve švédštině**

Formulář návrhu na výkon rozhodnutí pro zahraniční oprávněné (v angličtině): <https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/forms/enforcement.html>

Návrhy podané ze zahraničí elektronickou poštou: [ulosotto.uo\(at\)oikeus.fi](mailto:ulosotto.uo(at)oikeus.fi)

Pokyny pro zaslání bezpečného e-mailu (v angličtině): <https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/submittingdocuments.html>

Soudní vykonavatelé mají povinnost vyhovět rozsudkům soudů a dalším exekučním titulům stanoveným v právních předpisech a nemohou přezkoumávat jejich obsah. Pro zahájení vykonávacího řízení musí mít oprávněný exekuční titul stanovený v právních předpisech, který povinnému ukládá povinnost.

Soudní vykonavatelé ověří, že pohledávka od vydání rozsudku soudu nezanikla, a to například zaplacením nebo uplynutím promlčecí lhůty. Právo držitelů zajišťovacích práv (např. u hypotéky) na zaplacení je upraveno zvláštním ustanovením.

3.2 Hlavní podmínky

V občanských a obchodních věcech se výkon obvykle zakládá na rozsudku nebo usnesení obecného soudu. Zvláštní příkaz soudu nařizující výkon rozhodnutí není třeba. Obecné soudy zahrnují okresní soudy, jakožto soudy prvního stupně, a na úrovni odvolací jde o odvolací soudy a Nejvyšší soud. Exekuční titul může představovat rovněž rozhodčí nález. V praxi je důležitým základem pro výkon dohoda o výživném potvrzená příslušným orgánem obce. Jako exekuční tituly Finsko na druhou stranu neuznává listiny sepsané mezi stranami soukromého práva.

Rozsudky, proti nimž bylo podáno odvolání, lze vykonat v případě, že oprávněný poskytne jistotu určenou soudní vykonavatelem na ochranu před jakoukoli škodou, která může povinnému vzniknout. Oprávněnému však není možné poskytnout žádné prostředky po dobu, dokud exekuční titul a jakékoli rozhodnutí o zabavení majetku nebo přikázání pohledávky nenabudou právní moci.

Hlavní ustanovení o vykonatelnosti rozsudků vydaných mimo Finsko lze najít v právních předpisech EU (např. nařízení Brusel I [č. 44/2001] a nařízení Brusel IIa [2201/2003]) a v Úmluvě o uznávání a vykonávání rozsudků v severských zemích. Další informace o přeshraničním vykonávání rozhodnutí lze nalézt **na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti**, a to **ve finštině, švédštině a angličtině**.

4 Předmět a povaha exekučních opatření**4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?**

Jakmile je vykonávací řízení zahájeno, dlužníkovi se zašle oznámení o řízení a výzva k úhradě. Jestliže dlužník v souladu s výzvou platbu neuhradí a ohledně této platby dobrovolně nekontaktuje úřad provádějící výkon, zahájí tento úřad šetření s cílem zjistit na základě údajů v rejstřících výši dlužníkovy příjmu a majetku.

Podstatnou součástí tohoto šetření je dotazování bank. Nejčastěji bývá přikázán k úhradě oprávněnému příjem ze zaměstnání a prostředky na bankovních účtech. Namísto pravidelně prováděných srážek ze mzdy lze rovněž dojednat splátkový kalendář. Opatření přijímaná za účelem zjištění výše příjmů a majetku dlužníka, jakož i veškerá další šetření, upravuje zákon. Zákon soudním vykonavatelům přiznává rozsáhlá práva, která jim umožňují přístup k informacím o finanční situaci dlužníka získaným z řady různých rejstříků. Soudní vykonavatelé jsou také povinni dohledávat majetek náležející dlužníkovi. Donucovací opatření musí být prováděna bez zbytečného odkladu. Například má-li dlužník pravidelný příjem ze zaměstnání, první platba ve prospěch věřitele odejde zpravidla do dvou měsíců od zahájení řízení. Dlužník má právo podat odvolání, provádění plateb se však nepřerušuje, ledaže tak zvláštním usnesením nařídí soud.

Je možné žádat plný či omezený výkon rozhodnutí. Jestliže není možné dlužnou částku vymoci okamžitě, věřitelé mohou rovněž požádat národní donucovací orgán o sledování pohledávky po dobu dvou let, a to pomocí pasivní evidence. Pro účely výkonu rozhodnutí není třeba najímat si advokáta nebo právního poradce.

Zabaven může být všechny movitý a nemovitý majetek dlužníka, který nepodléhá ochraně nebo se na něj nevztahuje právo na vyloučení z výkonu rozhodnutí, a totéž platí i pro práva, pohledávky či předměty *mající* peněžní hodnotu. Pokud věřitel požádal o omezený výkon rozhodnutí, lze zabavit pouze majetek, který je dohledatelný v rejstřících a nevyžaduje zpeněžení. Je-li třeba zabavený majetek zpeněžit, je zpravidla prodán v rámci nuceného prodeje, který se zpravidla oznamuje v místním tisku a na internetu.

Odkazy na oznámení o prodeji:

<https://www.ulosottolaitos.fi/myynti-ilmoitukset/fi/index.html> (ve finštině a švédštině)

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

Finský zákon o výkonu rozhodnutí obsahuje rovněž zvláštní ustanovení, na jehož základě může soudní vykonavatel rozhodnout, že se nepřihlíží k účelovému uspořádání majetku. Tvzení, že majetek náleží třetí straně, nebrání zabavení majetku, jestliže:

se ukáže, že postavení třetí strany se zakládá na majetkových nebo jiných uspořádáních, která svým právním charakterem neodpovídají své skutečné povaze nebo účelu, s přihlédnutím k tomu, že oprávnění a jednání dlužníka a vlastníka jsou srovnatelná, což platí i pro užitek daného uspořádání na straně dlužníka a další podobné faktory, a

je zřejmé, že daného právního postavení se využívá k tomu, aby zabránilo výkonu rozhodnutí nebo zajistilo, že věřitelé nebudou mít k majetku přístup, a pohledávku vůči navrhovateli pravděpodobně nebude v přiměřené době možné od dlužníka vymoci jiným způsobem.

Řízení o zabavení majetku však nelze provést, pokud třetí strana zúčastněná na daném uspořádání předloží odůvodněnou námitku, že by zabavením mohla být porušena její skutečná práva. Soudní vykonavatel musí věc s dlužníkem i třetí stranou a v případě potřeby i s oprávněným náležitým způsobem konzultovat, ledaže by takový postup výkon rozhodnutí výrazně ztížil.

4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?

Ačkoliv zahájení vykonávacího řízení má určité účinky, významné právní důsledky s sebou nese přikázání pohledávky a zabavení majetku. Jakmile k zabavení majetku dojde, dlužník jej nesmí ničit, nakládat s ním, dát jej do zástavy nebo o něm jinak rozhodovat ke škodě věřitele. Jakýkoliv úkon učiněný v rozporu s tímto zákazem nemá vůči věřiteli žádné právní účinky. Nabyvatel takového majetku nebo třetí strana ovšem může požívat ochrany osoby jednající v dobré víře. Soudní vykonavatelé mají rozsáhlý přístup k informacím získaným nejen od dlužníka, ale i od třetích stran, například bank. Jakmile je banka informována o tom, že finanční prostředky dlužníka byly zmrazeny, nesmí finanční prostředky z dlužníkovy bankovního účtu uvolnit nikomu kromě soudního vykonavatele. Vyplacení pohledávky nebo mezd či platů v rozporu s tímto zákazem je trestným činem.

V důsledku prodeje majetku provedeného během vykonávacího řízení se mění vlastnictví předmětů. Prostředky získané ve formě kupní ceny se převedou oprávněnému v nejkratší možné době.

Majetek je zabaven do výše, která je k vyrovnání dluhu vůči navrhovateli nezbytná. V případech, kdy se výkon rozhodnutí domáhá několik věřitelů nebo kdy je zabavený majetek zatížen například hypotékou, se prostředky mezi tyto věřitele rozdělí v pořadí přednosti stanoveném právními předpisy. Poplatky za výkon rozhodnutí, které se platí státu, obvykle hradí dlužník. Je-li pokus o vymození neúspěšný, věřitel musí zaplatit drobný poplatek za řízení. Podobně je věřiteli účtován poplatek za převedení prostředků. V případech vymáhání výživného se poplatek neúčtuje a platby výživného jsou přednostní povahy. Výše plateb prováděných ve prospěch oprávněného se může každý měsíc lišit, v důsledku kolísání příjmů dlužníka a vzhledem k dlužné částce.

Další informace k poplatkům za výkon rozhodnutí [ve finštině](#), [švédštině](#) a [angličtině](#).

4.3 Jak dlouho platí tato opatření?

Podle právních předpisů musí soudní vykonavatelé své povinnosti vykonávat efektivně a bez zbytečného odkladu. Pokud dlužník nemá žádný zabavitelný majetek nebo příjem, jehož platbu je možné přikázat oprávněnému, věc se odkáže zpět na věřitele jakožto nedobytná, a to z některého z následujících důvodů: nedostatečný majetek, nedostatečný a neznámý majetek anebo jiná, zvláště specifikovaná překážka bránící vymození. V těchto situacích se informace o příjmu a majetku vždy zjišťují z hlavních rejstříků. Vykonávací řízení bude ukončeno, nicméně věřitel může požádat o výkon k pozdějšímu datu, přičemž v tomto případě bude finanční situace dlužníka znovu prošetřena. Navrhovatel může například navrhnout výkon rozhodnutí tím způsobem, že včas podá nový návrh tak, aby bylo zajištěno přikázání pohledávky ze zdroje, kterým může být sleva na dani, vyplácená dlužníkovi na konci roku. Oprávněný může rovněž požádat o zanesení pohledávky do pasivního registru. Zjistí-li se během šetření jiné věci, že dlužník má příjem, který lze přikázat oprávněnému, nebo zabavitelný majetek nebo že mu může být vyplacena sleva na dani, bude pohledávka uvedená v pasivním registru zohledněna v rámci daného vykonávacího řízení. Údaje v pasivním registru zůstávají v platnosti po dobu dvou let od data vydání potvrzení o překážce uvádějící nedostatek prostředků.

5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?

Proti donucovacím opatřením nebo rozhodnutím soudního vykonavatele může podat odvolání kdokoli, jehož práva jsou daným opatřením či rozhodnutím dotčena. Odvolání se podává k okresnímu soudu. Odvolací lhůta činí tři týdny, počítáno obvykle ode dne rozhodnutí nebo dne, kdy bylo dotčené straně rozhodnutí oznámeno.

Podáním odvolání se vykonávací řízení obvykle nepřerušuje, ledaže soud rozhodne jinak. Pokud se odvolání vyhová, soud rozhodnutí soudního vykonavatele zruší nebo změní. V některých případech mohou soudní vykonavatelé všechny zjevné chyby rovněž opravit sami.

Pokud vyřešení sporu nebo urovnání nároku předloženého v souvislosti s výkonem rozhodnutí vyžaduje rozsáhlejší ústní dokazování, může být nutné věc vyřešit v občanskoprávním řízení před soudem (jedná se o tzv. exekuční spor).

6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

Právní předpisy upravují zákazy výkonu rozhodnutí, například ze sociálních důvodů. Řadu sociálních dávek nelze přikázat oprávněnému. Je-li dlužníkem v řízení fyzická osoba, pak předměty, dárky a práva zvláště stanovené právními předpisy nemohou být zabaveny. Majetek navíc nesmí být zabaven v případě, kdy by vzhledem k jeho hodnotě a dalším okolnostem oprávněný či oprávnění získali po uhrazení nákladů na výkon rozhodnutí, poplatků soudním vykonavatelům a dluhů vážnoucích na majetku pouze nevýznamnou částku.

V donucovacích opatřeních a splátkových plánech musí být vždy zohledněna zákonem chráněná část dlužníkovy příjmu a majetku. Jde o částku ponechanou k pokrytí životních nákladů. Obecně platí, že nelze přikázat více než jednu třetinu čisté mzdy nebo platu dlužníka. Stanovené chráněné části příjmu a majetku jsou včetně příkladů uvedeny na internetových stránkách Finského národního donucovacího orgánu [ve finštině](#), [švédštině](#), a [angličtině](#).

V případě, že platební povinnost byla uložena fyzické osobě, zůstává exekuční titul vykonatelný po dobu patnácti let (*promlčení exekučního titulu*). V případě, že věřitel uvedený v exekučním titulu je fyzická osoba nebo že nárok vyplývá z trestného činu, za který byl dlužník odsouzen k trestu odnětí svobody nebo obecně prospěšným pracím, činí promlčecí lhůta dvacet let.

Promlčecí lhůta pro peněžní dluhy plynoucí z dohody s fyzickou osobou činí dvacet nebo dvacet pět let. Promlčecí lhůta se uplatní bez ohledu na to, zda existuje titul pro vymození nároku. Toto ustanovení se vztahuje pouze na peněžní dluhy fyzických osob. Peněžní dluh se promlčí nejdéle za dvacet let poté, co se stal splatným. Je-li věřitelem fyzická osoba, činí promlčecí lhůta dvacet pět let.

Pokud má fyzická osoba rovněž titul pro vymáhání peněžního nároku plynoucího z dohody, počítá se promlčecí lhůta podle té promlčecí lhůty, která uplyne první.

Rozsudek soudu nebo jiný exekuční titul nadále nelze vykonat, pokud právo z něj plynoucí následně zaniklo z důvodu splacení dluhu nebo uplynutí promlčecí lhůty či z jiného důvodu.

Další informace viz:

Internetové stránky Finského národního donucovacího orgánu [ve finštině](#), [švédštině](#) a [angličtině](#).

Internetové stránky Ministerstva spravedlnosti – Výkon občanskoprávních rozsudků: [ve finštině](#), [švédštině](#) a [angličtině](#)

Zákon o výkonu rozhodnutí [ve finštině](#) a [švédštině](#)

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Poslední aktualizace: 08/12/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.